

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Educar, alliberar, protegir

Aquesta és la divisa que ens hauria d'inspirar

La gran virtut de la socialdemocràcia europea ha estat, durant els darrers quaranta anys, afavorir una mobilitat social ascendent. Tot al contrari dels Estats Units on, darrere la il·lusió del "somni americà", l'ascensor social està bloquejat, en parlàvem la setmana passada amb un bon amic que viu i treballa en aquell gran país. La divisa de la socialdemocràcia del nord d'Europa ha estat aquesta: educar, alliberar i protegir. Una divisa que ens hauria d'inspirar i d'orientar-nos en el debat sobre l'acostament a la Unió Europea.

A Andorra, l'Estat ha d'assumir un gran paper. D'entrada per aconseguir que, a dalt de tot, el club dels rics estigui obert als innovadors més que no pas als especuladors i no deixi instal·lar a Andorra massa rendistes, promotors de l'economia especulativa. I, a baix de l'escala, per combatre l'exclusió i oferir als més desfavorits possibilitats de progressar en l'escala social.

La solidaritat nacional ha d'ajudar els ciutadans davant els ensurts de la vida. L'accés a la sanitat i a l'educació no haurien de suposar mai un problema. Per això cal preservar una Seguretat Social que funcioni i que financerament s'aguant.

D'altra banda, la fiscalitat és una eina de redistribució necessària i útil però la solució no és tan fàcil com augmentar l'impost dels més rics.

L'impost sobre la renda ha de tenir per objectiu reduir les disparitats i en conseqüència suprimir els aixoplucs fiscals,

que són un menyscapte per la recaptació.

Aquesta orientació s'ha de consolidar refermant la preeminència de l'autoritat política davant l'aristocràcia del diner. Els poders públics, l'Estat, han de lluitar contra l'anomenat *lobbying*, el tràfic d'influències, d'alguns rics al servei dels seus interessos, per mantenir-se al capdamunt de la piràmide i impedir els altres d'accedir-hi.

Al capdavant estic invocant l'aplicació de la Constitució, que

**El club dels rics
ha d'estar obert
als innovadors, no
als especuladors
ni als rendistes**

**L'Estat ha d'oferir
als desfavorits
opcions de
progressar en
l'escala social**

defineix Andorra com un Estat independent, de Dret, Democràtic i Social.

La nostra Constitució té un títol II amb un llarg enunciat descriptiu (articles 4 al 42) dels drets i llibertats i també té un article 3 que garanteix la seguretat jurídica, la responsabilitat dels poders públics i la interdicció de tota arbitrarietat.

Aquests mandats constitucionals confirmen que al país li convé reforçar l'embranchement amb les institucions europees

perquè Europa és una organització econòmica i social en la qual el poder públic intervé, on són habituals els diàlegs entre l'Estat, la patronal i els sindicats i on els serveis públics no tenen el benefici com a motor exclusiu. Els treballadors tenen drets individuals i col·lectius importants, i la fiscalitat i la seguretat social permeten una redistribució significativa de les rendes.

Europa és un exemple sobre la prohibitat de la vida pública, la prevenció dels conflictes d'interessos i de la corrupció.

I Europa ens ajudarà a reforçar el nostre Estat de dret democràtic i social.

Sempre he pensat que Andorra és un país més, marcat per la seva geografia i per la seva història, amb etapes millors i pitjors, amb encerts i desencerts però amb una trajectòria equiparable a la dels altres països del seu entorn geogràfic i cultural.

Andorra és per a mi un vell país amb llums i ombres com tots, amb les seves fortaleeses i debilitats, amb el seu actiu i el seu passiu. Per això, ara que tenim una opció decisiva per associar-nos a l'Europa del progrés i l'Estat del benestar, hem de pensar en la inèrcia de la història. Estem davant una veritable emergència nacional.

Andorra necessita, ara, una àmplia i sostinguda adhesió dels seus ciutadans, que cristal·litzi i operi en favor d'un projecte reformista, d'una confirmació de l'evolució històrica per al reforçament de la nostra relació amb Europa.